

קמ"ד א ב ג מ"י פ"ח
מהלכות
ואצורה הלכה ט י ועין
גמ"מ סמג עש"ן עד
טוש"ע ח"מ ס"ה סעף
ד:

קמ"ד ד מ"י שם הלכה ו
סמג שם וטוש"ע
שם סעף יח וטוש"ע
ה"ע ס"י קי סעף ב:

רבינו הגנאל

ופרקין מתני' דדייקת
מינה הא אמר תנו נותנין
במתנת שכיב מרע שאפי'
נתנם לאחר אי הדר
ביה בר מיהדר הוא
ולכא פסידא כלל: בריתא
יהב ליה שטרא והדר
כתביה לאניש אחרינא
הוא דחיישין דלמא
כתביה להאי מעיקרא ולא
יהב ליה שטרא והדר
כתיב לאניש אחרינא
יהב ליה שטרא והשתא
כתיב לאניש אחרינא
ז"ל מני"ל לפרוש הכי דלמא ה"פ
קמא ומשום הכי מודה
ליה לפיכך תני לא יחזיר
ואתקף עלה רב זביד והא
מתנתא נמי דיתקאות
קתני אלא הא הוא בשכיב
מרע ולא קשיא מתני'
בריתא דבר מיהדר הוא
בריתא (באבהו) (בריתא)
וכי ופשוטה היא. ת"ד
מצא שובר בזמן שהאשה
מודה לבעל וניהורש
דלמא כתבה בניסן ולא
נתנה לו השטר עד תשרי
והבנתה לכתובה בני וביני
ומפיק לשובר דכתב בניסן
ומכטיל לה לכתובה:

בריתא בברייתא דלמא כתבה להאי ולא יהביה ליה. היינו ללא
כאזי דלדידיה אמאי לא נהדר כיון שהוא רוצה
דעדין בחמתו וזין לו היכא דמטא שטרא לדיה ואזי ימך
כרע זכיד דנסמון: **והא** אידי ואידי דייתיקאות קתני. וא"ת
ולפרוך נמי והא מתנות קתני ואור"ת
דמייירי מתני' שפירש שנתן לו גוף
ופירי מהיום אם לא יחזור עד לאחר
מיתה דמזי הדר ציה ורש"י דחק לפרש
דגזי מתנות אפי' אם אמר תנו אין
נותנין וה"פ דמתנתין שאני אומר
כמתני' היו ונמלך עליהם שלא לימתן
ויהיב לאניש אחרינא ועמה רוצה
לחזור צו מן השני ולימנה לראשון
לפיכך אפילו אם אמר תנו אין
נותנין אבל דיימקי אם אמר תנו
נותנין דאפילו נמלך ונתן לאחר יכול
לחזור וקשה לפירוש דל"כ פירוש
דנמלך דמתני' יהיה צשני עניינים ותו
לעיל גזי גט דייקת הא אמר תנו
נותנין אפילו לזמן מרובה לפרש"י
ז"ל מני"ל לפרוש הכי דלמא ה"פ
משום דנמלך איכא למיחש שמה לא
יתן הגט עדיין ולכן אפילו אם אמר
תנו אין נותנין אלא לשון ונמלך
משמע שעתה אינו רוצה כדפרישית
לעיל (י"ט. ד"ה ה'): **ובתרא** אבוה
כתבה איהו לאניש אחרינא. מימנה
אמאי לא אמרינן נמי שנתנה האב
תמלה במתנת שכיב מרע ואח"כ האב
עלמו כתבה להאי ולא יהבה ליה ומת
האב ונתקיימה המתנה לראשון והבן
רוצה שתהיה לשני: **מצא** שובר
בו' וליחוש דלמא כתב ליתן בניסן
בו'. וא"ת לפרוך על מתני' דגט
פשוט (ב"ב דף קסו.) דכותבין שובר
לאשה וכ"ת לא חיישין אלא היכא
שנפל ואמרת הא פריך לעיל (ב): גזי
כותבין שטר לזוה אע"ג דליכא
ריעותא וי"ל דמזי לדחוי צשטרי
הקנאה אבל האזי צשטרי הקנאה
מייירי כי אין האשה מודה נמי יחזיר
לבעל דאין אשה מודה משמע אפילו
אינה אומרת שהוא מזויף אלא אומרת
שכתבה ליתן ולא נתנה ואומרת עמה
אל תתנו לפי שנמלכה דומיא דמנא
שוכנין דמתנתין דלא יחזיר שאני
אומר כמתני' היו ונמלך כו':
ש"מ

הא צבריה. שהיה שטר מתנת צריא דלא כתיב ציה כדקליר ורמי
בערסיה (א) קדין שכותבין צשטרי מתנות שכיב מרע ט: דבר
מסדר הוא. שיכול לחזור במתנתו אם כתב שני שטרות השני
זוכה שהרי חזר צו מראשון: אי במתנת צריא יהבה ניהליה. לההוא
צמרא: לים ליה פסידא. צהאי שטרא
דמהדר ליה להאי: צבריה. כגון
שהיה השטר זה הנמלך מתנת צריא
שהוא זוכה לשטר המאוחר לו שאינו
יכול לחזור במתנתו: דאי יהבה
לאניש אחרינא לים ליה פסידא.
צשטרא דכתבת השמא דמאן דקדיס
שטריה זכה: ציה. שעדיין הוא קיים
ואמר תנו לזה: הא צבריה. שמת
מחלו וזה צנו אומר החזירו: דבר
מסדר הוא. ממתנה זו אם חזר צו
לאחר שילאו שני שטרות צב"ד יוכה
האחרון: א"ג יהבה. שצו לאניש
אחרינא במתנת צריא: לים ליה
פסידא. לההוא צמרא צהאי שטרא
דמהדר ליה להאי: כהבה איהו.
הבן: דהוא קדיס. שהיא שטרו קודם
דכיון דמת אציו מחלו זכה משנתנה
לו: ונפלו צהדיס. לחלוק עמו
צקנויהל זו: קמא זכה. מאחר שני
השטרות ילאו משמך הקודם וזה
שמתנת צריא הם. והשתא דאוקימנא
טעמא דלא יחזיר משום דלמא כתבה
להאי ואמלך ולא יהבה ליה והדר
כתבה לאניש אחרינא ליכא למרמי
אמתנות ולא תידוק מתני' גזי מתנות
הא אמר תנו נותנין דכי נמי אמר
תנו שייך למימר טעמא דלא יחזיר
משום שאני אומר כמתני' היו ונמלך
עליהן שלא לתנן והדר כתבה לאניש
אחרינא וגזי דייתיקאות ע"כ אם
אמר תנו נותנין אם הוא קיים דהא
תלה מנא דידן טעמא משום שאני
אומר נמלך עליהן שלא לתנן ואי
נמי הכי הוה דנמלך השמא אם
אמר תנו נותנין דליכא למיחש למי
וה"ק מנא דיימקי או ממתנה לא
יחזיר שאני אומר כו' והיכא דאמר
תנו [אין] שייך למימר לא יחזיר משום
טעמא דשאני אומר כגון מתנת
צריא או צשכיב מרע ומת צבריה
קאמר תנו שמעי' ממתני' דלא יחזיר
ולא דייקין האמר תנו נותנין והיכא
דלא שייך למימר שאני אומר כגון
צשכיב מרע שלא מת מחלו דייקין
האמר תנו דבטל שאני אומר הלכך
נותנין: מנא שובר. שכתבה אשה
לבעלה התקבלתי כתובתי ועודה
מתניו: ולא נפנה עד פשרי. והוא
לא פרע עד תשרי: ואולה. איהי
צעודה תחמי צין ניסן לתשרי:
וצנסה לצפונה. ללחר: צעובס
הנאה. כלומר בזול לפי שנתן מעותיו
בספק שאם תמות היא יירשנה בעלה
ויפסיד מי שלקחה ואם ימות בעלה
או יגרשנה יהיה לוקח במקומה
ויגבה כתובתה ושצו לא היה לבעלה
לפרוע לה הכתובה אלא ללוקח
ושובר שכתב צשמה אינו כלום:
המיוחדת לכתובתה שלא קדין:
ש"מ

הא בריא הוא אמר תנו נותנין בשכיב מרע
דבר מהדר הוא דאמרינן מאי איכא למימר
דלמא כתבה מעיקרא להאי ואמלך ולא
יהבה ניהליה והדר כתבה לאניש אחרינא
ויהביה ניהליה השתא קא הדר ביה מההוא
דיהבה ניהליה אי במתנת צריא יהבה ליה
לית ליה פסידא דכי נפקא תרתי בתרייתא
זכי דהא הדר ביה מקמייתא אי במתנת
שכיב מרע נמי יהבה ניהליה לית בה
פסידא דבתרייתא זכי דקא הדר ביה
מקמייתא ככי קתני בברייתא אע"פ ששניהם
מודים לא יחזיר לא לזה ולא לזה בברייתא
דלאו בר מהדר הוא דאמרינן דלמא כתבה
להאי מעיקרא ואמלך ולא יהבה ליה והדר
כתבה לאניש אחרינא ויהבה ליה השתא
קא הדר ביה מההוא דיהבה ליה וסבר
מהדר לא מצינא הדרנא בי אימר להו
דאנא להאי יהבתא וניהדרו ניהליה כתבא
כי היכי דכי מפיק האי כתבא דקדיס וזה
ביה הוא אלא אמרינן ליה אגן האי כתבא
לא יהבינן ליה להאי דלמא מכתב כתבת
מיהב לא יהבת ניהליה ויהבתה לאניש
אחרינא וקא הדרת ביה אי לא יהבתה
לאניש אחרינא וקא בעית דתתבה להאי
כתיב ליה השתא כתבא אחרינא ויהביה
ניהליה דאי יהבת לאניש אחרינא לית בה
פסידא דקדיס זכי מתקף לה רב זביד והא
אידי ואידי דייתיקאות קא תני אלא אמר
רב זביד הא הוא בשכיב מרע ולא קשיא
הא ביה והא בבריה מתניתין דקא אמר
תנו נותנין בדידיה דבר מהדר הוא דאמרינן
א"ג יהבה לאניש אחרינא לית בה פסידא
דקמא ובתרא בתרא זכי דהא הדר ביה
מקמא כי קא תני בברייתא אע"פ ששניהם
מודים לא יחזיר לא לזה ולא לזה בבריה
דאמרינן דלמא כתב אבוה להאי ואמלך ולא
יהביה ניהליה ובתרא אבוה כתב איהו לאניש
אחרינא ויהבה ליה והשתא קא הדר ביה מההוא סבר מהדר לא מצינא
הדרנא בי אימר להו דאבא יהבה ליה להאי ונתבו ליה כתביה (ב) וניזיל
ונפיק מיניה דהוא זכי ונפלוג בהדיה הלכך אמרינן ליה אגן האי כתבא
לא יהבינן ליה להאי דלמא מכתב כתביה אבוה מיהב לא יהבה ליה
ויהבתיה את לאניש אחרינא וקא הדרת ביה אלא אי קושטא קא אמרת
דיהב ליה אבוך זיל את השתא כתיב ליה שטרא אחרינא דאי נמי לא
יהבה ליה אבוה וכתבתיה את לאניש אחרינא לית בה פסידא דקמא
ובתרא קמא זכי: ת"ר ימצא שובר בזמן שהאשה מודה יחזיר לבעל
אין האשה מודה לא יחזיר לא לזה ולא לזה בזמן שהאשה מודה
מיהת יחזיר לבעל וליחוש דלמא כתבה ליתן בניסן ולא נתנה עד
תשרי ואולה ובנתה לכתובה בטובת הנאה מניסן עד תשרי ומפיק
ליה לשובר דכתיב בניסן ואתא למטרף לקוחות שלא כדן אמר רבא
ש"מ

(א) ס"א ולחול ולפוק מיניה
דהאי וכן הוא ברא"ש.
רש"י ט' (ב"ב קנ"ג).
הגהות הב"ה
(א) רש"י ד"ה הא
צבריה וכו' בערסיה כדרך
שכתבין:

ומפיק לשובר. שכתב בניסן ויקדוס לשטרו של לוקח וחזיק הבעל צקרקע